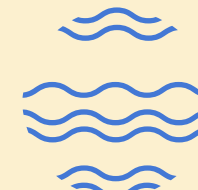

SAMEKSISTENS - ÅRSPLAN

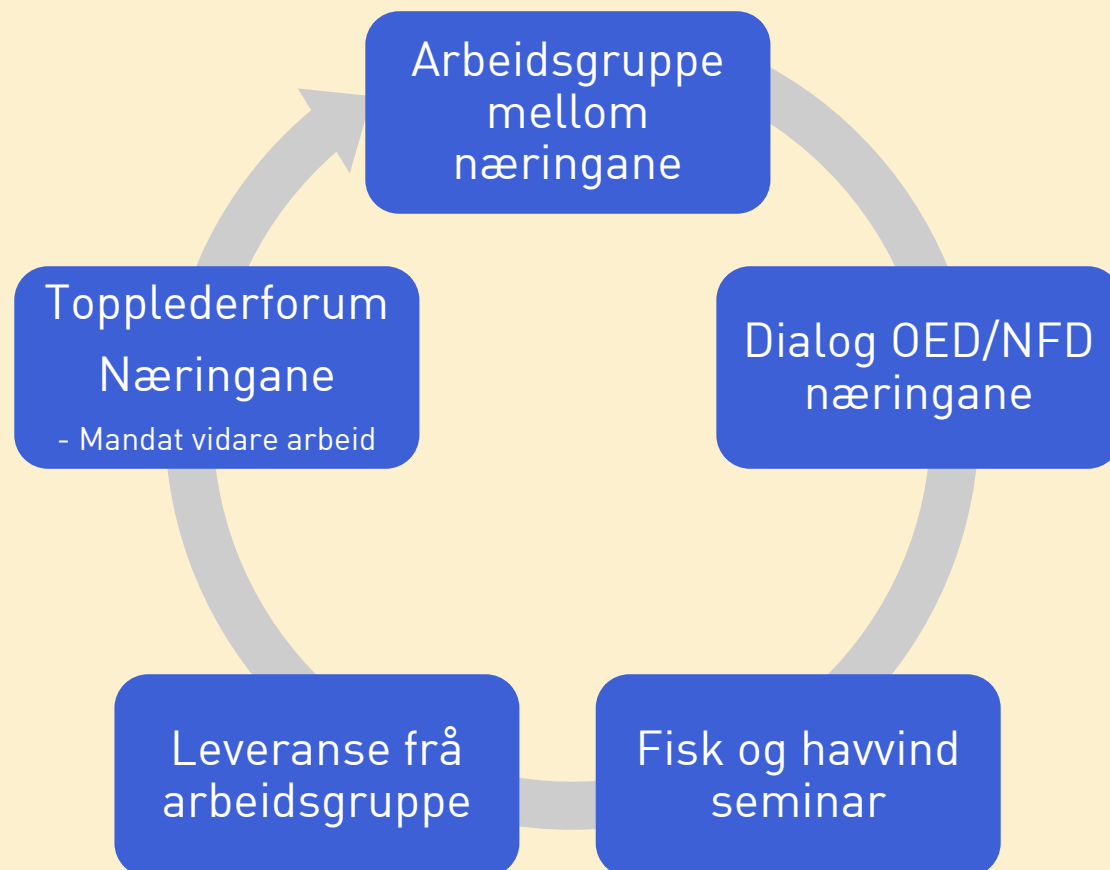
FISK - HAVVIND

Norges Fiskarlag OFFSHORE NORGE

fiskebåt

Deltakere arbeidsgruppe

Fiskeri:

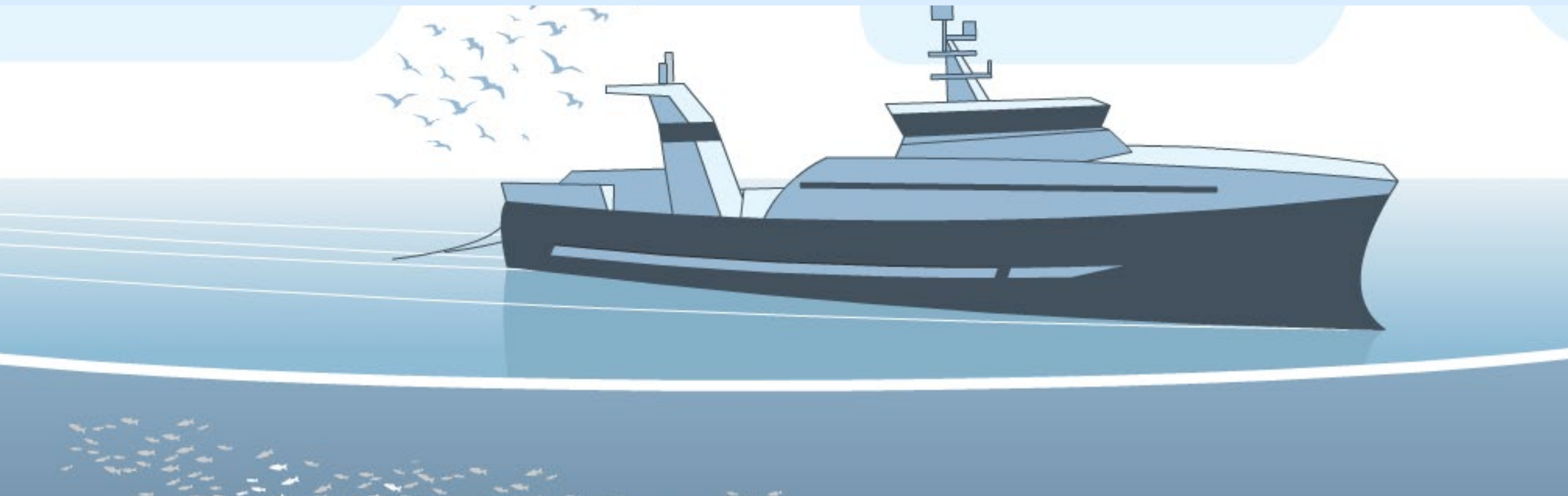
- Espen Jacobsen, Fiskebåt
- Hanna Bauge, Fiskebåt
- Paal Roaldsnes
- Helge Vikshåland
- Jan Henrik Sandberg, Norges Fiskarlag
- Eirin Kongestøl Espeland, Fiskarlaget Vest
- Terje Eriksen, Fiskarlaget Vest
- Thor Gunnar Martinsen

Vind:

- Kari Lurås, Equinor
- Karen Brinchmann, Mainstream Renewable
- Valborg Øverland Birkenes, Offshore Norge
- Harald Østensjø, Deep Wind offshore
- Helga Rognstad, Vårgrønn
- Turid Øygard, Offshore Norge

Prinsippdokumentet gjeld all utbygging av havvind, uavhengig av heimelslov, og uavhengig om det gjeld testanlegg eller permanente anlegg.

PRINSIPP FOR SAMEKSISTENS

GENERELT 1

Sør-Norges
Fiskarlag

Norges
Fiskarlag

OFFSHORE NORGE

fiskebåt

- Utbygging av vindkraft i norske havområde skal bidra til å dekke samfunnets behov for fornybar energi, samtidig som ein tek omsyn til miljø og fiskerinæring.
- Det er avgjerande at satsing på havenergi let seg forene med god sameksistens med fiskerinæringa.
- Forutsigbare rammevilkår fremmer sameksistens.
- Vindkraft til havs skal ikkje byggast ut i viktige fiske- eller gyteområde. Det skal også takast nødvendig omsyn til vandringsruter for viktige bestandar.
- Utbygging og drift av havvindanlegg skal ikkje gå ut over omsynet til sjømattryggleik.

AREALEFFEKTIVITET I ÅPNA OG FORESLÅTTE OMRÅDE

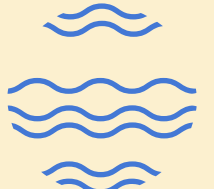
- Områder som er foreslått, og/eller opna for utbygging av havvind, må nyttast mest mulig optimalt. Både myndighetene og næringane må derfor heilt frå starten av leggja vekt på omsyn til arealeffektivitet.
- Ved utbygging av vindkraftverk til havs, bør ein i eit sameksistensperspektiv velge best tilgjengeleg teknologi.
- Kablar og undervannsinstallasjonar skal så langt det er mulig beskyttes og være overfiskbare.
- Legging av kablar og annan infrastruktur må planleggjas og gjennomførast på ein slik måte at det ikkje går ut over bestandane, eller at fiskeriene blir unødvendig hindret. Legging av kablar og annan infrastruktur må i den grad det er mulig også samordnas med eksisterande kablar/infrastruktur.

Sør-Norges
Fiskarlag

Norges
Fiskarlag

OFFSHORE NORGE

fiskebåt

KUNNSKAP

- All utbygging av vindkraftverk til havs må bygge på tilstrekkelig god kunnskap om effekter på havmiljø og fiskeri.
- Myndighetene må ha ein sentral rolle i å etablere og finansiere grunnleggande kunnskap.
- Næringane må også bidra til å styrke oppbygging av nødvendig kunnskap.
- Det er nødvendig å legge til rette for kunnskapsinnhenting både før utbygging, i driftsfasen og etter avslutning.

Sør-Norges
Fiskarlag

Norges
Fiskarlag

OFFSHORE NORGE

fiskebåt

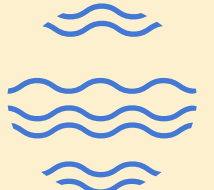
UTBYGGINGS- OG DRIFTSFASE, AVSLUTNING OG TILBAKEFØRING

Sør-Norges
Fiskarlag

Norges
Fiskarlag

OFFSHORE NORGE

fiskebåt

- Det må etableres et godt system for sikkerhet, overvaking, beredskap og forebygging og handtering av evt. ulykkeshendelser.
- Det må innføres beste praksis for drift og merking av vindkraftverk til havs (lys, AIS, bøyer m.m.). I tillegg må evt. sikkerhetssoner avklaras.
- Det må allerede frå starten av være eit statleg ansvar å stille klare vilkår, inkludert finansiell sikkerhet, som sikrer fjerning/opprydding av vindkraftanlegg etter endt drift.

DREIEBOK

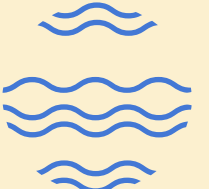

FORMÅL

- Formålet med dreieboka er å peke på hvordan en kan oppnå best mulig sameksistens mellom fiskeri og havvind i utviklingen av havvindprosjekter, innenfor områder myndighetene allerede har åpnet for slik utbygging.
- Boka er ment som en praktisk håndbok og oppslagsverk for når- og hvordan næringene bør ha dialog, involvere hverandre, diskutere og samarbeide ved ulike aktiviteter relatert til havvindprosjekter.
- Dreieboka revideres ved behov.

Norges
Fiskarlag OFFSHORE NORGE

fiskebåt

#1

ÅPNING AV
OMRÅDER FOR
HAVVINDUTBYGGING

Myndighetene beslutter hvilke areal som skal åpnes for havvindproduksjon.

#2

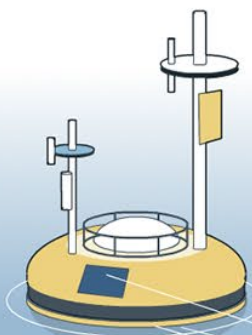
PROSJEKTUTVIKLING
- FØR TILDELING AV
AREAL

Modne prosjekt og utvikle foreløpige planer for sameksistens.

#3

PROSJEKTUTVIKLING
- ETTER TILDELING
AV AREAL

Utarbeidelse av prosjektspesifikk konsekvensutredning, inkludert offentlig høring. Gjennomføring av undersøkelser.

#4

UTBYGGING OG
INSTALLASJON

Installasjon av kabler, fundamenter, turbiner, forankringssystem (flytende) og offshore transformatorstasjon, samt eksportkabel til land.

#5

DRIFT OG
VEDLIKEHOLD

Drift og vedlikehold-aktiviteter i havvindparken. Implementere rutiner for sikkerhet og beredskap og håndtering av ev. ulykker.

#6

LEVETIDS-
FORLENGELSE,
DEKOMMISJONERING
OG OPPRYDDING
ETTER ENDT
LEVETID

Søke om levetidsforlengelse. Gjennomføring av plan for fjerning og tiltak for tilbakeføring.

DIALOG OG INFORMASJONSDELING MELLOM HAVVINDAKTØRER OG FISKERINÆRINGA OM PROSJEKTPLANER, FISKERIAKTIVITETER, OG PLANER FOR SAMEKSISTENS

Sør-Norges
Fiskarlag

Norges
Fiskarlag

OFFSHORE NORGE

fiskebåt

Dialog og informasjonsdeling mellom havvindaktører og fiskerinæringa om prosjektplaner, fiskeriaktiviteter og planer for sameksistens

Formål:	Identifisere og avgrense delområder hvor det må tas særlige hensyn (for eksempel viktige gyte-, oppvekst- og fiskeområder).
Innhold:	<ul style="list-style-type: none"> Etablere oversikt over evt. fiskeriaktiviteter og –interesser innenfor de åpnete områdene. Kartlegge kunnskap om gyte- og oppvekstområder og vandringsruter innenfor de åpnete områdene. Presentasjon av foreløpige planer fra havvindaktører, for både havvindpark og tilhørende infrastruktur. Dialog om plan for sameksistens. Ta i bruk aktuelle plattformer for informasjon- og datadeling.
Hvem:	Havvindaktører tar kontakt med Norges Fiskarlag (sentralt), Fiskebåt, Sør-Norges Fiskarlag, Nord Fiskarlag og evt. andre aktuelle fiskerierorganisasjoner. Der det er aktuelt bør kontakten mot lokale fiskere koordineres med nevnte organisasjoner.
Hvor ofte/timing:	Tidlig i prosessen, og deretter ved behov.
Viktige hensyn:	I den grad (kystnære) områder for sammenstilling og mellomlagring av havvindkomponenter er identifisert, så bør dette inngå som tema knyttet til prosjektplaner. Disse områdene må planavklares gjennom kommunale kystsoneplanprosesser.
Tips og råd:	<ul style="list-style-type: none"> Det bør vurderes om felles informasjonsmøter kan være aktuelt etter åpning av et areal (med deltakelse fra NVE, Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet, næringsorganisasjonene, berørte fiskere m.fl.). Data fra offentlig tilgjengelige datakilder bør benyttes. Eksempler på slike kilder er Fiskeridirektoratet (Yggdrasil), Barents Watch / Fisk Info, MAREANO eller andre kilder, f.eks. om utenlandsk fiskeriaktivitet i norske farvann. Kontaktpersoner for spørsmål knyttet til sameksistens mellom havvind og fiskerinæringa bør identifiseres på respektive nettsider eller lignende. For kystnære aktiviteter må aktørene sette seg inn i kystsoneplaner og regelverk på området. Planer for sameksistens kan bl.a. inneholde informasjon knyttet til arealeffektivitet (installert effekt per areal, forankring, kabeltraseer), beredskap, HMS/sikkerhet, miljøovervåking, kunnskapsinnhenting, tilrettelegging for opprydding og tilbakeføring etter endt drift og evt. FoU-samarbeid.